

Lingwistyczne podstawy logopedii - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Lingwistyczne podstawy logopedii
Kod przedmiotu	09.0-WL-LOiK-LPL
Wydział	Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu
Kierunek	Logopedia ogólna i kliniczna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019

Informacje o przedmiocie	
Semestr	2
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Ewa Skorek, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	-	-	20 (w tym jako e-learning)	1,33 (w tym jako e-learning)	Egzamin
Ćwiczenia	-	-	30 (w tym jako e-learning)	2 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie słuchaczy z podstawowymi pojęciami w zakresie języka i komunikacji językowej, fonetyką i fonologią języka polskiego oraz funkcjonalnym opisem języka polskiego – gramatyką, semantyką, pragmatyką. Nabycie przez słuchacza umiejętności oceny wypowiedzi słownej pacjentów logopedycznych.

Wymagania wstępne

Anatomia i fizjologia narządów mowy.

Zakres tematyczny

Wykłady. Wybrane zagadnienia z wiedzy o języku: źródła wiedzy o języku; sposoby poznawania rzeczywistości językowej; modelowanie rzeczywistości językowej; komunikacja; cele porozumiewania się ludzi; rodzaje porozumiewania się ludzi; budowanie komunikatów; reguły komunikowania się ludzi; pojęcie znaku, klasyfikacja, rodzaje; współczesne kierunki w językoznawstwie; bilingwizm. Fonetyka i fonologia języka polskiego: pojęcie i funkcje języka (akt mowy i jego elementy); pojęcie znaku językowego; dźwięki jako zjawisko fizyczne; budowa i funkcja narządów mowy (przypomnienie); charakterystyka artykulacyjna spółgłosek (konsonantyzm) i samogłosek (wokalizm), dźwięki obce. Funkcjonalny opis języka polskiego – gramatyka, semantyka, pragmatyka: wyraz jako jednostka języka; pojęcie znaczenia wyrazu, treść znaczeniowa i zakres znaczeniowy wyrazu; sfera desygnacyjna znaczenia a konotacja semantyczna; rodzaje znaczeń; przyczyny i typy zmian znaczeniowych; zjawisko wieloznaczności: polisemia i homonimia; relacje znaczeniowe między wyrazami: synonimia (rodzaje synonimów), antonimia, hiponimia, partonimia. Kultura języka polskiego: polityka językowa; ustawa o języku polskim; podstawowe pojęcia: kultura języka, norma, innowacja, błąd; typy błędów językowych; kryteria poprawności językowej; poziomy i typy normy współczesnej polszczyzny; poprawność fonetyczna; poprawność frazeologiczna; poprawność leksykalna wypowiedzi; poprawność składniowa; poprawność interpunkcyjna wypowiedzi; poprawność stylistyczna; poprawność słotwórcza; poprawność fleksyjna; poprawność ortograficzna; moda językowa; wulgaryzacja języka, grzeczność językowa; etyka słowa; manipulacja językowa; nowomowa; język polityki; język w środkach masowego przekazu.

Ćwiczenia: Fonetyka i fonologia języka polskiego: spółgłoski miękkie i zmiękczone; synchroniczna i asynchroniczna wymowa głosek zmiękczonej; odmianki spółgłoskowe; rodzaje upodobnień fonetycznych (ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie, udziąsłowienie, wokalizacja, uszczeliniowanie, rozsuniecie artykulacyjne); istota upodobnień międzywyrazowych; uproszenie grup spółgłoskowych; podstawowe zasady orto foniczne; wymowa samogłosek nosowych; akcent w języku; akcent wyrazowy; klityki; zestrój akcentowy; akcent zdaniowy; charakterystyka podsystemu fonologicznego; pojęcie fonetyki a fonologii; fonem a głoska; cechy dystynktywne i redundantne języka; warianty fonemu: pozycyjne i fakultatywne; pojęcie opozycji fonologicznej i jej typy; kategorie fonologiczne. Funkcjonalny opis języka polskiego – gramatyka, semantyka, pragmatyka: wyraz jako jednostka języka i mówienia; morfem jako najmniejsza jednostka znaczeniowa; funkcja i typ przekazywanych informacji przez morfem; zasady i mechanizmy tworzenia nowych wyrazów we współczesnej polszczyźnie; podstawowe mechanizmy słotwórcze języka polskiego; znaczenie strukturalne wyrazów; funkcje komunikatywne wypowiedzenia; podstawowe zasady budowy wypowiedzenia (stosunki między składnikami, pojęcie szeregu, związku, rodzaje powiązań syntaktycznych); schematy zdaniowe współczesnej polszczyzny; struktury wielopredykatowe wyrażone zdaniem pojedynczym; hipotaksa i parataksa; typy wypowiedzi niezdaniowych; cechy składniowe tekstów mówionych; poprawność składniowa (wyrazy funkcyjne, szyk wyrazów w zdaniu, skróty).

Metody kształcenia

Ćwiczenia – zaliczenie z oceną na podstawie oceny ze sprawdzianu pisemnego (50%) i prezentacji (50%).

Wykłady – egzamin.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna i rozumie metody oceny stanu mowy człowieka na każdym etapie rozwojowym w zakresie poprawności językowej	• K_W02	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	• Wykład
Potrafi identyfikować zaburzenia mowy na podstawie analizy wypowiedzi słownej pacjenta i podjąć odpowiednie działania diagnostyczne, terapeutyczne i rehabilitacyjne zidentyfikowanych zaburzeń mowy	• K_U03	• sprawdzian • prezentacja	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Ćwiczenia – zaliczenie z oceną na podstawie oceny ze sprawdzianu pisemnego (50%) i prezentacji (50%).

Wykłady – egzamin.

Literatura podstawowa

Bartmiński J. (red), Współczesny język polski, Warszawa 1993.

Dubisz S. (red), Nauka o języku dla polonistów, Warszawa 1997.

Grzegorzczkova R., Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 2007.

Łuczyński E., Maćkiewicz J., Językoznawstwo ogólne, Gdańsk, 2007.

Wierzbicka A., O języku dla wszystkich, Warszawa 1967.

Literatura uzupełniająca

Rocławski B., Podstawy wiedzy o języku polskim dla glottodydaktyków, pedagogów, psychologów i logopedów, T. 1-2, Gdańsk 2005.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Ewa Skorek, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 24-09-2019 00:32)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ